

8. Finansministeriet anser det for aldeles utvovlsomt, at det vilde have været berettiget til at foretage det omfjurgte Salg, selv om der ikke paa Finansloven havde været posteret et kalkulatorisk Indtægtsbelsb, som kunde indkomme ved det, hvis det fandt Sted, ligesom det er ligesaa utvovlsomt, at den solgte Gjenstand ikke var nogen Domæne, hvis Afhændelse altsaa ifjolge Grundloven krævede Lovhjemmel. Denne Dpfattelse har lige siden Grundlovens Udgivelse gjort sig gjældende igjennem en saa hyppig og vedholdende gjentagen Praxis, at en yderligere Motivering skulde synes overflødig. Fordi der ved forskjellige Leiligheder paa Finansloven er blevet optaget en udtryffelig Bemyndigelse for Regjeringen til at sælge Statsejendomme, der ikke falde ind under Begrebet Domæne, følger deraf ikke, at en saadan Bemyndigelse var nødvendig, saa at Salget ikke lovlig og gyldig kunde være sket uden den; og endnu mindre kan der naturligvis drages nogen Slutning om en Bemyndigelses Nødvendighed fra de Tilfælde, hvori der, uden at nogen Bemyndigelse udtryffelig er given, paa Finansloven er optaget et Belsb som paaregnet kontant Indtægt ved en vis Eiendoms Salg. Hvad der derimod i Henseende til Spørgsmaalet om, hvorvidt konstitutionel Praxis kræver eller ikke kræver som nødvendig Betingelse for et lovligt Salg af Statsejendomme, for hvilke Grundloven ikke har forekrevet Lovhjemmel, at der ved Finansloven er givet Regjeringen Bemyndigelse dertil, denne være nu given direkte og udtryffelig, eller antagen indirekte at kunne søges i en Indtægtsposition — hvad der i denne Henseende maa være absolut afgjørende, er, at der lige siden Grundlovens Udgivelse, eller nægtigere siden Begyndelsen af Finansaaaret 1851—52 er i en forfat Rækkefølge af Regjeringen foretaget Salg af Statsejendomme, der ikke henhøre under Domænerne, uden at Finansloven eller nogen anden Lov direkte eller indirekte hjemlede Salget ved Bemyndigelse eller Optagelse af noget Indtægtsbelsb, og uden at der igjennem Behandlingen af Statsregnskaberne er fremfat nogen Indvending imod, at Sligt tilkom Regjeringen, uagtet saadanne Salg i den nævnte Række næsten aarlig have fundet Sted (kun i 6 af Aarene ses ingen saadanne at være forekomne). Ganste vist have afskillige af disse Statsejendomme været mindre betydelige, men foruden at dette dog ialfsald ikke kunde være afgjørende i den nævnte Henseende, skal det bemærkes, at disse Salg i det Hele ikke have dreiet sig om Ubetydeligheder, idet de samlede Kjøbesummer løbe op til 1,892,000 Kroner, og der f. Ex. i 1851—52 blev solgt 4 Eiendomme for en samlet Sum af 384,000 Kroner; som et andet Exempel skal her kun nævnes, at Børsbygningen i 1855 blev solgt, uden at der reistes nogen Tvivl om Regjeringens Competence.

9. Med Hensyn til de Forhandlinger, der have fundet Sted angaaende Kirkepladsens Anvendelse, og i Henshold til hvilke Ministeriet i Skrivelse til Finansudvalget af 17de Decbr. f. A. yttrede, at der ikke vilde kunne være gaet ind paa en Afhændelse, der medførte borttagelsen af den tilstedeværende Kirkebygning, skal Finansministeriet give følgende Oplysninger, idet man mener at kunne forbigaa, hvad der ligger forud for 1849.

I Anledning af det ovenfor omtalte Tilbud fra Grosferer Lorenzen om at kjøbe Kirkepladsen, blev der i Slutningen af 1849 indhentet Erklæring fra Kunstakademiet, der af Hensyn til Bygningens store kunstneriske Betydning og under Paaberaadelse af det store Værd, Thorvaldsen af Hensyn hertil havde tillagt dens Bevarelse, paa det Bestemteste udtalte sig imod Lorenzens Projekt, fordi det — saaledes som under Nr. 3 nærmere forklaret — gik ud paa dens borttagelse.

Medens dette Tilbud som Følge heraf ikke blev modtaget, overdrog Finansministeriet til Bygningsinspektør Nebelong at udarbejde en Plan til Pladsens Bebyggelse paa Grundlag af, at Kirkebygningen skulde bevares i sin forhaandenværende Skikkelse og Spørgsmaalet om en passende Anvendelse af den holdes aaben for en senere Tid, og efterat Kunstakademiet i Mai 1851 havde tiltraadt denne Plan med nogle mindre Modifikationer, førtes der imellem Finansministeriet og Kjøbenhavn's Magistrat Forhandlinger, som ledede til Nedsættelsen af en kombineret Komite med det Formaal at gjøre Forslag om, paa hvilke Betingelser Gjennemsføjelsen af denne Plan kunde overgaa til Kommunen. Komiteen kom imidlertid til den Overbevisning, at Bevarelsen af Kirkebygningen, som den var, vilde være uforenelig med en hensigtsmæssig Bebyggelse af Pladsen, hvorfor den overhovedet ikke vilde drifte sig til at tilraade Kommunalbestyrelsen at besatte sig med Planen, medmindre Kirkebygningen kunde borttages. Finansministeriet bragte herefter i Januar 1852 Spørgsmaalet paany under Forhandling med Kunstakademiet, idet dette opfordredes til at tage under fornyet og nøie Overveielse, om Bygningens Bevarelse maatte erkendes at være i saa overveiende Grad ønskelig fra Kunstens Side, at Planen til en Bebyggelse af Pladsen burde vige derfor og opgives. I Anledning heraf nedsatte Akademiet et Udvalg bestaaende af samtlige Arkitekter blandt dets Medlemmer, i hvis af Akademiet i dets Hælfed tiltraadte Betænkning det enstemmig paa det Bestemteste fraraades at tilintetgjøre et Monument, der selv i sin Ufuldendthed har saameget at betyde for Bygningskunstens Historie i Danmark, og